

ZHOUBNÉ NÁDORY V EVROPĚ A V ČR

Evropská úřadovna WHO vydala ke dni rakoviny 2017 prohlášení, v němž uvádí, že navzdory snahám o prevenci, časnou diagnostiku a léčení, mortalita na rakovinu vzrostla v letech 2000–2015 v Evropě o 6,6 %. Přitom v některých zemích jako v Bělorusku, Česku, Dánsku, Irsku, Izraeli, Lucembursku, Norsku, Švédsku, Tádžikistánu, Turecku, Turkmenistánu a ve Spojeném království došlo v těchto letech k poklesu mortality. V Lucembursku dokonce o 16 % a v Norsku a Turecku o 11 %. Investice do prevence mohou mít výrazný efekt. Ukázalo se, že v letech 2000–2012, kdy incidence rakoviny v Evropě vzrostla o 30 %, v 17 zemích regionu, které investovaly do prevence, se podařilo dostat incidenci pod kontrolu a snížit ji.

Doplňme, že také v České republice existují pozitivní trendy. Incidence zhoubných nádorů (ZN) mozku od r. 2010 klesá a analogicky klesá mortalita. U ZN průdušek a plic od 90. let klesá incidence i mortalita. 4 dekády klesá incidence i mortalita ZN žaludku. Také u ZN tlustého střeva a konečníku od r. 2003 klesá incidence

i mortalita. Naproti tomu v ČR stoupají ZN štítné žlázy, přičemž mortalita mírně klesá, podobně stoupá incidence ZN prsu a klesá mortalita. ZN slinivky mají mírný vzestup incidence i mortality, až v posledních letech je naznačen pokles. U ZN ledvin je incidence setrvalá a mortalita mírně klesá. ZN hrdla děložního měly výrazný dlouhodobý vzestup incidence; k poklesu došlo v posledních letech. ZN prostaty měly dlouho výrazný vzestup incidence, v posledních letech dochází k poklesu a také k mírnému snížení nízké mortality.

World Health Organization. World Cancer Day 2017: focus on early diagnosis [Internet]. Geneva: WHO; 2017 [cited 2017 Jul 30]. Available from: <http://www.euro.who.int/en/health-topics/noncommunicable-diseases/cancer/news/news/2017/02/world-cancer-day-2017-focus-on-early-diagnosis>.

Epidemiologie zhoubných nádorů v České republice [Internet]. Institut biostatistiky a analýz [cit. 30. července 2017]. Dostupné z: <http://www.svod.cz/>.

Jaroslav Kříž